

Z ŻYCIA PTB POLISH BOTANICAL SOCIETY NEWS

POLSKIE TOWARZYSTWO BOTANICZNE W 2001 ROKU

Polish Botanical Society in 2001

I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

W roku 2001 odbyły się cztery posiedzenia Zarządu Głównego PTB: 31 marca, 23 września, 24 września i 8 grudnia. Posiedzenia były poświęcone bieżącym sprawom Towarzystwa, w szczególności trudnej sytuacji finansowej, a także sprawom związanym z Walnym Zgromadzeniem Delegatów i Zjazdem PTB.

W dniu 23 września 2001 r. w Poznaniu odbyło się 60 Walne Zgromadzenie Delegatów PTB. Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu PTB na podstawie sprawozdań merytorycznych i finansowych za kadencję 1998–2001. Podczas obrad dyskutowano nad najważniejszymi sprawami dla Towarzystwa oraz botaniki polskiej. Walne Zgromadzenie dokonało także wyboru nowych władz Towarzystwa. Skład nowego Zarządu Głównego PTB przedstawia się następująco:

Prezydium:

Prezes – prof. dr hab. ZBIGNIEW MIREK, Wiceprezes – prof. dr hab. GRZEGORZ JACKOWSKI, Sekretarz Generalny – dr ALINA STACHURSKA-SWAKOŃ, Z-ca Sekretarza – prof. dr hab. TOMASZ MAJEWSKI, Skarbnik – prof. dr hab. JAN RYBCZYŃSKI, Z-ca Skarbnika – prof. dr hab. ELŻBIETA ROMANOWSKA, Redaktor Wydawnictw PTB – prof. dr hab. KRYSZYNA CZYZEWSKA, Członek Prezydium odpowiedzialny za upowszechnianie wiedzy botanicznej – prof. dr hab. MARIA ŁAWRYNOWICZ, Członek Prezydium odpowiedzialny za Bibliotekę i Archiwum – prof. dr hab. TOMASZ MAJEWSKI, Członkowie Prezydium – dr hab. JACEK HERBICH, prof. UG, prof. dr hab. STEFAN ZAJĄCZKOWSKI.

Członkowie Zarządu Głównego z wyboru Walnego Zgromadzenia Delegatów:

prof. dr hab. EWA BYLIŃSKA, dr hab. MARIA HERBICHOVA, prof. dr hab. MARIA SZYMAŃSKA, dr hab. BARBARA TOMASZEWSKA, prof. UAM, prof. dr hab. ADAM WOŹNY, dr hab. ELŻBIETA ZENKTELER.

Komisja rewizyjna:

Przewodniczący – dr hab. MARIA DYNOWSKA, prof. UWM, Z-ca Przewodniczącego – prof. dr hab. STANISŁAW CIEŚLIŃSKI, Sekretarz: prof. dr hab. MAŁGORZATA KLIMKO, Członkowie: prof. dr hab. EDWARD GWÓDŹ, prof. dr hab. BARBARA SUDNIK-WÓJCIKOWSKA, prof. dr hab. RENATA ŚNIEŻKA.

Podczas uroczystego posiedzenia plenarnego w dniu 24 września ośmiu wybitnych botaników zostało uhonorowanych godnością Członka Honorowego PTB: prof. dr hab. Kazimierz Browicz, prof. dr hab. Jerzy Fabiszewski, prof. dr hab. Stefan Zajaczkowski, prof. dr hab. Kazimierz Zarzycki, prof. dr hab. Maciej Zenkteler oraz Prof. Dr. Andreas Bresinsky (Niemcy), Prof. Dr. Elias Landolt (Szwajcaria) i Prof. Dr. Harold G. Marshall (USA).

Za szczególny wkład w upowszechnianie wiedzy botanicznej wręczono Medale im. Prof. B. Hryniewieckiego: rodzinie państwa Falińskich (prof. dr hab. Krystynie Falińskiej, prof. dr hab. Januszowi B. Falińskiemu, p. Jarosławowi J. Falińskiemu), prof. dr hab. Aleksandrowi Łukasiewiczowi, prof. dr hab. Jadwidzie Siemińskiej oraz Instytutowi Dendrologii PAN w Kórniku i Miejskiemu Ogrodowi Botanicznemu w Łodzi.

Medalem im. Prof. W. Szafera uhonorowano prof. dr hab. Magdalенę Ralską-Jasiewiczową w uznaniu za wybitne dzieło „Lake Gościąg, Central Poland. A monographic study. Part I”.

Po raz pierwszy w historii Towarzystwa wręczono Medale im. Prof. Zygmunta Czubińskiego przyznawane za wybitne prace naukowe mające charakter regionalnych monografii geobotanicznych. Medal ten został przyznany:

- zespołowi w składzie: prof. dr hab. Władysław Matuszkiewicz, prof. dr hab. Janusz B. Faliński, prof. dr hab. Andrzej S. Kostrowicki, prof. dr hab. Jan M. Matuszkiewicz, prof. dr hab. Romuald Olaczek, prof. dr hab. Teofil Wojterski za dzieło „Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000;
- zespołowi w składzie: prof. dr hab. Magdalena Ralska-Jasiewiczowa, prof. dr hab. Tomasz Goslar, prof. dr hab. Teresa Madeyska, prof. dr hab. Leszek Starkel za dzieło *Lake Gościąg, Central Poland. A monographic study. Part I*;
- Instytutowi Dendrologii PAN w Kórniku za serię

Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce pod red. Stefana Białoboka, Zygmunta Czubińskiego i Kazimierza Browicza;

- dr hab. Jackowi Herbichowi, prof. UG, za dzieło *Przestrzenno-dynamiczne zróżnicowanie dolin w krajobrazie młodogłacjalnym na przykładzie Pojezierza Kaszubskiego*;
- prof. dr hab. Bogdanowi Jackowiakowi za dzieło *Struktura przestrzenna flory dużego miasta. Studium metodyczno-problemowe*;
- prof. dr hab. Barbarze Sudnik-Wójcikowskiej za dzieło *Czasowe i przestrzenne aspekty procesu synantropizacji na przykładzie wybranych miast Europy Środkowej*;
- prof. dr hab. Zdzisławowi Wójcikowi za pracę *Zbiornika segetalnego Pojezierza Suwalskiego* oraz za całość dorobku naukowego.

Na posiedzeniu plenarnym Zarządu Głównego PTB w dniu 8 grudnia powołano Sekcję Pteridologiczną pod przewodnictwem prof. dr hab. Haliny Piękoś-Mirkowej.

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Towarzystwo nie prowadzi bezpośredniej działalności naukowej, natomiast czynnie uczestniczy w jej organizacji i upowszechnianiu. Ważnym przejawem aktywności na tym polu jest organizacja sympozjów, konferencji i sesji naukowych służących wymianie myśli naukowej i integracji społeczności botanicznej.

Najważniejszym spotkaniem Towarzystwa w 2001 r. był 52 Zjazd PTB, który odbył się w Poznaniu w dniach 24–28 września pod hasłem „Botanika w dobie biologii molekularnej”. Obrady odbywały się w dwunastu sekcjach tematycznych. Ponadto odbyło się także sympozjum edukacyjne i sympozjum molekularne. W Zjeździe wzięły udział 942 osoby, w tym 17 gości zagranicznych. Wygłoszono 209 referatów i zaprezentowano 487 posterów podczas obrad sekcji oraz łącznie 11 referatów podczas obrad plenarnych i sympozjów tematycznych. W sympozjum „Molekularne podstawy struktury i funkcji komórki roślinnej” wzięły udział 194 osoby, a w sympozjum „Edukacja botaniczna na poziomie akademickim” 223 osoby. Odbyło się także 12 sesji terenowych. Zjazd został zorganizowany przez członków Oddziału Poznańskiego.

Poza Zjazdem Członków Towarzystwa, w roku 2001 Sekcje i Oddziały PTB zorganizowały 15 ogólnopolskich spotkań naukowych:

- Spotkanie Sekcji Historii Botaniki – 22 luty, Kraków;
- „Recent pollen – vegetation relationships as tool

for interpreting palaeodata” – 26 luty, Gdańsk (współorganizator: Oddział Gdański i Sekcja Paleobotaniczna);

- 15 spotkanie diatomologów „Dla uczczenia Prof. Dr. Horsta Lange–Bertalota” – 22–25 marca, Łukęcin (współorganizator: Oddział Szczeciński);
 - „Hałda jako laboratorium badawcze oddziaływania metali ciężkich na organizmy żywe” – 1 czerwca, Warszawa (organizator: Oddział Warszawski);
 - II Spotkanie Polskiej Grupy Izopolowej – 5 czerwca, Kraków (organizator: Sekcja Paleobotaniczna);
 - 32 Zjazd Ogrodów Botanicznych – 7–8 czerwca, Bolestraszyce (współorganizator: Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów);
 - „Osobliwości krajobrazu doliny Bugu i południowego Podlasia” (sesja terenowa) – 8–9 czerwca, Lublin (współorganizator: Oddział Lubelski);
 - Toruńskie Seminarium Ekologiczne „Zaburzenia – Gradienty – Przepływy” – 22–24 czerwca, Toruń (współorganizator: Oddział Toruński);
 - „Po hałdach pohutniczych cynkowo–ołowio-owych czyli pod kominami..” – sesja terenowa – 2 lipca, Katowice (organizator: Oddział Śląski i Oddział Warszawski);
 - „25th Bog Excursion, North–west Poland, Part I: Wolin Island and Drawa National Park, Part II: Bory Tucholskie i Wielkopolska” – 1–4 września (współorganizator: Oddział Gdański i Sekcja Paleobotaniczna);
 - „Biologia kwitnienia, nektarowania i zapylania roślin” – 13–14 listopada, Lublin (współorganizator: Oddział Lubelski);
 - „Paleobotanika Czwartorzędu w Polsce na progu XXI wieku – teraźniejszość i przyszłość” – 16 listopada, Warszawa (współorganizator: Sekcja Paleobotaniczna);
 - Uroczyste posiedzenie z okazji 80–lecia urodzin prof. dr hab. J. Wilkoń–Michalskiej – 1 grudnia, Toruń (organizator: Oddział Toruński);
 - „Tajemnice ziarna pyłku” – 1 grudnia, Warszawa (organizator: Oddział Warszawski i Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin);
 - „Aktualne kierunki i perspektywy badań w geobotanice na progu trzeciego tysiąclecia” – 6–7 grudnia, Łódź (organizator: Oddział Łódzki);
- Sekcja Dendrologiczna przy Oddziale Poznańskim wzięła udział w organizacji Zjazdu Niemieckiego Towarzystwa Dendrologicznego (sekcji miłośników cisów) na terenie Polski.

Regularne posiedzenia naukowe były organizowane przez poszczególne Oddziały Towarzystwa.

Łącznie w 2001 r. odbyło się 119 posiedzeń naukowych, na których wygłoszono 136 referatów (Tabela 1). W posiedzeniach tych uczestniczyli również sympatycy Towarzystwa, uczniowie szkół średnich, nauczyciele, studenci.

Członkowie Towarzystwa czynnie uczestniczyli w życiu naukowym biorąc udział w licznych konferencjach, sympozjach i sesjach na forum krajowym i międzynarodowym.

III. WSPÓŁPRACA NAUKOWA Z INNYMI TOWARZYSTWAMI I ORGANIZACJAMI NA TERENIE KRAJU

Oddziały i Sekcje Towarzystwa prowadzą stałą lub okresową współpracę z licznymi organizacjami rządowymi i pozarządowymi oraz towarzystwami na terenie kraju. Współpracują z placówkami naukowymi, parkami narodowymi, parkami krajobrazowymi na terenie całego kraju. Członkowie Oddziałów i Sekcji współpracują z Urzędami Miejskimi i Wojewódzkimi, z Wojewódzkimi Konserwatorami Przyrody. Wielu członków Polskiego Towarzystwa Botanicznego współpracuje z Komitetem Badań Naukowych wchodząc w skład zespołów i komisji oraz pełniąc funkcje recenzentów. Członkowie PTB uczestniczą w pracach Komitetów PAN (Komitet Botaniki, Komitet Historii Nauki i Techniki, Komitet Ekologii, Komitet Ochrony Przyrody, Komitet Człowiek i Środowisko przy Prezydium PAN, Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności). W wielu organizacjach rządowych i pozarządowych członkowie PTB zajmują istotne stanowiska, wchodząc w skład zarządów i rad.

Do jednostek współpracujących z oddziałami i sekcjami należą m.in.: Centra Edukacji Ekologicznej, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, leśne kompleksy promocyjne, Leśny Park Kultury i Wypoczynku, Liga Ochrony Przyrody, Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne, Lubuski Klub Przyrodników, Łódzkie Stowarzyszenie „Film – Przyroda – Kultura”, Międzynarodowe Miasteczko Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Środowiska, Muzea Archeologiczne, Muzeum Okręgowe w Suwałkach, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ogrody Botaniczne i Arboreta, Ośrodek Badania Alergenów, Ośrodek Edukacji Przyrodniczo–Leśnej w Kliniskach, Polska Asocjacja Krajobrazu, Polski Klub Ekologiczny, Polskie Towarzystwo Turystyczno–Krajoznawcze, Polskie Towarzystwo Alergologiczne, Polskie Towarzystwo Biochemiczne, Polskie Towarzystwo Ekologiczne, Polskie To-

warzystwo Fitopatologiczne, Polskie Towarzystwo Fotografików Przyrodniczych, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne, Polskie Towarzystwo Hydrologiczne, Polskie Towarzystwo Leśne, Polskie Towarzystwo Miłośników Kaktusów, Polskie Towarzystwo Nauk Agrotechnicznych, Polskie Towarzystwo Nauk Ogrodniczych, Polskie Towarzystwo Ogrodów Botanicznych, Polskie Towarzystwo Parazytologiczne, Polskie Towarzystwo Przyrodników im. M. Kopernika, Porozumienie na Rzecz Ochrony Mokradeł, Pracownia Zachowania Różnorodności Biologicznej Górnego Śląska, regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych i Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, regionalne Towarzystwa Naukowe (TN): Częstochowskie TN, Kieleckie TN, Lubelskie TN, Łódzkie TN, Szczecińskie TN i Młodzieżowe TN (Sekcja Biologii) w Szczecinie, Toruńskie TN, Wrocławskie TN, Stowarzyszenie Naukowo–Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa CITO, Pszczelnice TN, Stowarzyszenie Bio-region Ziemi Kujawsko–Dobrzyńskiej we Włocławku, Stowarzyszenie Regionalne na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju w Gorzowie Wlkp., Towarzystwo Ekologiczno–Kulturalne w Bobolicach, Wojewódzki Związek Pszczelarzy i Spółdzielnia Pszczelarska „Apis” w Lublinie, Związek Szkółkarzy Polskich.

IV. WSPÓŁPRACA NAUKOWA TOWARZYSTWA Z ORGANIZACJAMI ZAGRANICZNYMI

Przejawem współpracy naukowej Towarzystwa z organizacjami zagranicznymi jest przynależność sekcji do federacji towarzystw:

- Sekcja Biochemii Roślin jest członkiem Federacji Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin (FESPP) oraz członkiem International Association of Plant Physiologist (IAPP). XIV Kongres FESPP odbędzie w Polsce (w Krakowie) w 2004 r. Prof. dr hab. F. Dubert, przewodniczący Sekcji Biochemii Roślin z PAN w Krakowie został wybrany prezydentem FESPP na lata 2002–2004;
- Grupa palinologiczna z Sekcji Paleobotanicznej jest afiliowana przy Międzynarodowej Federacji Towarzystw Palinologicznych jako Polskie Towarzystwo Palinologiczne. Przedstawicielem Polski w tej Federacji jest dr M. Malkiewicz (UWR);
- Członkowie Sekcji Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin są członkami International Association of Sexual Plant Reproduction Research. W ramach tego stowarzyszenia członkowie Se-

kcji z Oddziału Lubelskiego organizują XVII International Congress on Sexual Plant Reproduction in Nature and Laboratory, który odbędzie się w Lublinie w lipcu 2002.

Ponadto:

- Sekcja Lichenologiczna współpracuje z British Lichen Society, Nordic Lichen Society oraz z: Bryologiczno–Lichenologiczne Sekcje CBS (Česka Botanická Společnost), Institute of Botany – Department of Mycology, Vilnius, Lithuania; Institute of Botany, National Academy of Sciences, Kiev, Ukraine; Oddział Gdański współpracuje z European Pollen Database; Oddział Szczeciński bierze udział w pracach Komisji Helsińskiej (Baltic Marine Environment Protection Commission); Oddział Olsztyński współpracuje z Europejskim Stowarzyszeniem Roślin Strączkowych oraz Federacją Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin; Sekcja Paleobotaniczna przy Oddziale Poznańskim współpracuje z GeoForschungsZentrum w Poczdamie (prace paleobotaniczne na terenie Parku Narodowego „Bory Tucholskie”); Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów współpracuje z Botanic Gardens Conservation International.

Członkowie Towarzystwa są także członkami różnych towarzystw i stowarzyszeń zagranicznych. Pełnią również istotne funkcje w zarządach i radach: prof. dr hab. M. Ławrynów z Oddziału Łódzkiego jest prezydentem European Council for Conservation of Fungi, prof. dr hab. M. Latałowa z Oddz. Gdańskiego jest przedstawicielem Polski w Radzie Konsultacyjnej Europejskiej Palinologicznej Bazy Danych, dr L. Wołejko z Oddziału Szczecińskiego jest członkiem Rady Głównej International Mire Conservation Group.

V. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Działalność na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego jest bardzo istotnym aspektem działalności Towarzystwa. Przejawia się ona poprzez zaangażowanie całych Oddziałów i Sekcji lub też członków Towarzystwa w prace związane z ochroną środowiska przyrodniczego w Polsce. Członkowie Towarzystwa współpracują z wieloma organizacjami, których celem jest ochrona środowiska przyrodniczego. Współpracują z odpowiednimi jednostkami, komisjami i komitetami na wszystkich szczeblach administracji państwowej. Są członkami rad naukowych i społeczno–naukowych obszarów chronionych. Wykonują ekspertyzy i opiniują plany ochrony. Udziela-

ją różnych konsultacji jednostkom państwowym i organizacjom pozarządowym. Pełnią funkcję biegłych do spraw ochrony środowiska.

Członkowie Towarzystwa wchodzą w skład wielu organów decydujących o ochronie środowiska przyrodniczego w Polsce, np. prof. dr hab. Romuald Olaczek (przewodniczący Komisji Parków Narodowych i Rezerwatów Państwowej Rady Ochrony Przyrody), dr hab. Jacek Herlich, prof. UG (członek PROP), prof. dr hab. Ewa Symonides (główny Konserwator Przyrody w Ministerstwie Środowiska), prof. dr hab. Waldemar Żukowski (przewodniczący Komitetu Botaniki PAN), prof. dr hab. Tomasz Wodzicki (honorowy przewodniczący Komitetu Botaniki PAN), prof. dr hab. Maria Ławrynowicz (wiceprzewodnicząca Komitetu Botaniki PAN), prof. dr hab. Stefan Zajączkowski (wiceprzewodniczący Komitetu Botaniki PAN), prof. dr hab. Krystyna Grodzińska (wiceprzewodnicząca Komitetu Ekologii PAN), prof. dr hab. Zbigniew Mirek (wiceprzewodniczący Komitetu Ochrony Przyrody PAN), dr hab. Jacek Herlich, prof. UG (ekspert Ministerstwa Środowiska w sprawach Dyrektywy Habitatowej).

Członkowie Oddziałów współpracują także z lokalnymi organizacjami mającymi na celu ochronę środowiska, np. Oddział Szczeciński współpracuje ze Stowarzyszeniem na Rzecz Ochrony Dziedzictwa „Młyn–Papiernia” w Barlinku, a Oddział Gdański i Szczeciński z „Porozumieniem na Rzecz Ochrony Mokradeł”; Oddział Toruński współpracuje ze Stowarzyszeniem „Bioregion Ziemi Kujawsko–Dobrzyńskiej” oraz Stowarzyszeniem Regionalnym na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju w Gorzowie Wlkp.; Oddział Szczeciński bierze udział w tworzeniu strategii rozwoju miasta Szczecina i powiatu gryfińskiego w zakresie ochrony środowiska. Oddział Szczeciński aktywnie uczestniczył w powołaniu nowych pomników przyrody na terenie gminy w Starym Czarnowie. Członkowie Oddziału Kieleckiego wspólnie z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Kielcach dokonali wizji lokalnych wybranych rezerwatów przyrody. Członkowie Sekcji Ogrodów Botanicznych i Arboretów biorą udział w ochronie *ex situ* i *in situ* gatunków rzadkich i ginących.

Członkowie wielu oddziałów Towarzystwa współpracują z Centrum Edukacji Ekologicznej oraz wchodzą w skład jego rad programowych. Członkowie Oddziałów biorą także udział w lokalnych spotkaniach konsultacyjnych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego, sporządzają plany ochrony terenów chronionych, wykonują ekspertyzy i wydają opinie.

Jednostki, z którymi współpracują członkowie Towarzystwa w zakresie ochrony środowiska przy-

rodniczego to m.in.: Komisja Kształtowania Przestrzeni Polski Północnej PAN, Komisja Utylizacji Odpadów i Ochrony Środowiska; Lasy Państwowe, Liga Ochrony, Wojewódzkie Komisje Ochrony Przyrody, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzcy Konserwatorzy Przyrody.

VI. UPOWSZECHNIANIE WIEDZY BOTANICZNEJ

Upowszechnianie wiedzy botanicznej jest jednym ze statutowych celów działalności Towarzystwa. Wszystkie Oddziały i Sekcje Towarzystwa realizują ten cel poprzez organizację licznych wykładów, prelekcji, odczytów, szkoleń, wycieczek terenowych zarówno dla młodzieży szkolnej, nauczycieli, studentów jak również dla szerokiego kręgu odbiorców. Członkowie Towarzystwa popularyzują wiedzę botaniczną również poprzez udział w audycjach radiowych i programach telewizyjnych, a także przez artykuły popularnonaukowe w różnych czasopismach i książkach. W upowszechnianiu wiedzy botanicznej ważną rolę odgrywa zaangażowanie członków Towarzystwa w organizację Festiwalu Nauki służących przybliżeniu osiągnięć współczesnej nauki społeczeństwu polskiemu. W 2001 roku w organizacji Festiwalu Nauki (FN) w poszczególnych miastach brały udział: Oddział Kielecki w II Kieleckim FN, Oddz. Łódzki w I Festiwalu Nauki i Sztuki w Łodzi, Oddział Wrocławski we Wrocławskim FN, Oddział Warszawski w Warszawskim FN, Oddział Szczeciński w Zachodniopomorskich Spotkaniach z Nauką. Podczas trwania Festiwalu Nauki członkowie PTB wygłaszali referaty, przeprowadzali pokazy i prezentacje, organizowali wystawy tematyczne, prowadzili wycieczki przyrodnicze.

Oddziały współpracują na stałe z wieloma szkołami – zarówno poprzez współpracę z nauczycielami, jak również z młodzieżą szkolną. W Zarządzie Oddziału Toruńskiego wyznaczone jest stanowisko członka Zarządu do współpracy ze szkołami. W Oddziale Gdańskim powstaje Sekcja Popularyzacji Wiedzy Botanicznej, która ma skupiać głównie nauczycieli. Uczniowie szkół średnich, nauczyciele i studenci biorą udział w posiedzeniach naukowych Oddziałów i Sekcji.

Upowszechnianie wiedzy botanicznej odbywa się także poprzez organizację konkursów dla dzieci i młodzieży. Przykładem takiej działalności jest coroczna organizacja Konkursu Dendrologicznego pod hasłem „Znam drzewa i krzewy” przez Sekcję Dendrologiczną przy Oddziale Łódzkim. W roku 2001 odbyła się XVIII edycja tego konkursu. II edycja tego

Tabela 1. Dane liczbowe Oddziałów PTB w 2001 roku.

Oddział	Liczba członków								Posiedzenia naukowe	
	ogólnie	zwyczajnych	nadzwyczajnych	honorowi	zagraniczni	emerytowani	nowi członkowie	wystąpiło	Liczba posiedzeń	Liczba referatów
Białostocki	26	26	–	–	–	–	1	3	1	3
Bydgoski	39	10	29	–	–	–	–	–	2	1
Gdański	88	76	11	1	–	–	–	–	5	5
Kielecki	25	25	–	–	–	–	–	1	2	2
Krakowski	199	157	19	4	5	14	5	–	26	28
Lubelski	97	72	5	1	7	12	6	10	7	5
Łódzki	112	47	52	2	1	10	2	–	8	8
Olsztyński	47	28	14	1	–	4	–	–	5	5
Poznański	221	130	52	2	–	38	9	1	19	23
Skierniewicki	41	31	–	1	–	9	–	–	8	14
Szczeciński	50	15	35	–	–	3	–	–	3	3
Śląski	89	76	13	–	–	–	–	–	8	8
Toruński	53	44	3	2	–	4	1	–	12	16
Warszawski	251	189	62	6	–	–	6	6	5	7
Wrocławski	92	59	7	3	–	21	1	–	8	8
Razem	1430	985	302	23	13	115	31	21	119	136

konkursu została zorganizowana w Częstochowie pod przewodnictwem prof. dr hab. Janusza Hereźniaka przy współudziale Zarządu Okręgu LOP w Częstochowie.

Oddział Toruński przeprowadził kolejną edycję Konkursu na najlepszą pracę magisterską o tematyce botanicznej z zakresu biologii ogólnej i molekularnej oraz biologii środowiskowej. W roku 2001 przyznano dwie nagrody. Członkowie Oddziału Szczecińskiego współorganizowali Wojewódzki Konkurs Biologiczny dla młodzieży szkolnej. Przedstawiciel Oddziału Lubelskiego wziął udział w organizacji Regionalnego Konkursu Ekologicznego „Młodzież Europy w badaniach na rzecz środowiska” oraz konkursu „Zielone dyplomy”. Członkowie Sekcji Ogrodów Botanicznych i Arboretów w wielu miastach przeprowadzają konkursy przyrodnicze i rysunkowe dla dzieci i młodzieży. Wszystkie Oddziały i Sekcje Towarzystwa zaangażowane są w organizację Olimpiady Biologicznej dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Upowszechnianiu wiedzy botanicznej sprzyjają wystawy organizowane przez członków Towarzystwa. W roku 2001 Sekcja Mikologiczna przy Oddziale Poznańskim wraz z Oddziałem Grzyboznawczym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu zorganizowała wystawę grzybów jadalnych i trujących, czynną w dniach 25–27 września w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu. Oddział Wrocławski wziął udział w organizacji wystawy „Ogród Polski 2001” przedstawiającej elementy sztuki ogrodowej. Podczas trwania wystawy udzielano także licznych porad z zakresu ogrodnictwa i hodowli roślin doniczkowych. Sekcja Dendrologiczna przy Oddz. Poznańskim zorganizowała wystawę „Drzewa w malarstwie Mariana Majkuta”, która odbyła się w Muzeum Dendrologicznym w Kórniku oraz Dni Azalii i Różaneczników w Arboretum Kórnickim. Mgr G. Szymczak, członek Oddziału Lubelskiego, wzięła udział w organizacji XXVII Wystawy Kaktusów i Sukulentów PT Miłośników Ka-

Tabela 2. Władze Oddziałów PTB w 2001 roku.

Oddział	Data wyboru obecnych władz	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz	Skarbnik
Białostocki	9.11.2001	dr M. Orłowska	dr E. Pirożnikow	dr G. Łaska	dr B. Kiziewicz
Bydgoski	12.06.2001	dr inż. E. Krasicka-Korczyńska	prof. dr hab. M. Jassem	dr inż. G. Żurek	mgr K. Sawilska
Gdański	5.04.2000	dr hab. J. Herbich prof. UG	prof. dr hab. D. Szlachetko	dr M. Badura	dr P. Rutkowski
Kielecki	15.05.2001	dr J. Łuszczynski	dr A. Świercz	dr A. Przemyski	dr K. Toborowicz
Krakowski	22.03.2001	dr hab. A. Jankun	dr K. Wołoski	mgr J. Cabała	dr hab. K. Towpasz
Lubelski	16.11.2001	Prof. dr hab. E. Weryszko-Chmielewska	dr M. Kucharczyk	dr M. Masierowska	mgr inż. B. Żuraw
Łódzki	5.06.2001	Prof. dr hab. J. Jakubowska-Gabara	prof. dr hab. K. Marciniak	dr D. Michalska-Hejduk	dr J. Patykowski
Olsztyński	11.06.2001	Prof. dr hab. B. Polakowski	dr hab. P. Stypiński	prof. UWM	mgr M. Woźniak
Poznański	16.05.2001	Prof. dr hab. L. Burchardt	dr hab. A. Werner	dr M. Pelechaty	mgr P. M. Owsiany
Skierniewicki	16.03.1999	dr R. Górecki	dr H. Bryk	dr M. Podwyszyńska	dr L. Kawa-Miszcza
Szczeciński	4.06.2001	Prof. dr hab. S. Friedrich	prof. dr hab. A. Witkowski	mgr inż. U. Banaś	prof. dr hab. W. Bacieczko
Śląski	4.04.2001	dr hab. R. Ciepał	dr A. Rostański	dr I. Łukasik	dr T. Zaufal
Toruński	25.03.2001	dr hab. T. Załuski	dr hab. A. Nienartowicz	mgr I. Paszek	dr L. Rutkowski
Warszawski	5.06.2001	dr hab. M. Wierzbicka	prof. UW	dr B. Maciejewska	dr R. Karwowska
Wrocławski	28.06.2001	dr hab. K. Kromer	prof. UW;	dr M. Mularczyk	dr E. Szczęśniak

ktusów w Lublinie (24–26.05.2001). Członkowie Sekcji Paleobotanicznej z Muzeum Ziemi PAN opracowali popularnonaukowy atlas o florze trzeciorzędu „Kiedy w Polsce rosły palmy”. Członkowie Sekcji Historii Botaniki przy Oddziale Krakowskim zorganizowali dwie wystawy malarstwa w Muzeum Botanicznym UJ: „Ogrody Nowego Jorku” J. Stachnika oraz „Obrazy roślin i ogrodów” A. Kotasia.

Do działań mieszczących się w zakresie upowszechniania wiedzy botanicznej zalicza się także sprawowanie opieki nad Kołami Studenckimi. Opiekę taką sprawuje Oddział Szczeciński i Oddział Toruński. W roku 2001 członkowie Oddz. Śląskiego zaangażowali się w przekazanie szkołom sprawnych

mikroskopów optycznych będących na wyposażeniu Katedr Wydziału Biologii Uniwersytetu Śląskiego.

Członkowie Towarzystwa udzielają także porad i konsultacji zarówno instytucjom, stowarzyszeniom jak również pojedynczym osobom.

Wyrazem upowszechniania działalności Towarzystwa jest publikowanie informacji o Oddziałach, a także o konferencjach, zjazdach i sympozjach, w których członkowie Towarzystwa biorą udział. Informacje te zamieszczane są w *Wiadomościach Botanicznych*. Informacje o bieżących wydarzeniach w poszczególnych Oddziałach (np. plany posiedzeń) umieszczane są w wersji elektronicznej na stronie internetowej (<http://ptb.ib-pan.krakow.pl/>).

Tabela 3. Władze Sekcji PTB w 2001 roku.

Sekcja	Data wyboru obecnych władz	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	9.06.2001	prof. dr hab. M. Charzyńska	dr hab. A. Jankun	dr hab. A. Majewska-Sawka
Briologiczna	26.09.2001	dr E. Fudałi		
Dendrologiczna	25.09.2001	prof. dr hab. J. Hereźniak	prof. dr J. Tumiłowicz	dr J. Krzemińska-Freda
Fizjologii i Biochemii Roślin	25.09.2001	prof. dr hab. F. Dubert	dr A. Rzepka	dr hab. P. Wojtaszek
Fykologiczna	6.05.1999	prof. dr hab. I. Wojciechowski	prof. dr hab. L. Burchardt	mgr J. Galek
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	3.1995	dr A. Kwiatkowska;		
Historii Botaniki	22.02.2001	prof. dr hab. A. Zemanek	prof. dr hab. T. Majewski	dr P. Köhler
Kultur Tkankowych Roślin	26.09.2001	doc. dr hab. T. Orlikowska	dr hab. E. Zenkteler	dr R. Mól
Lichenologiczna	25.09.2001	prof. dr hab. K. Czyżewska	prof. dr hab. J. Kiszka	dr U. Bielczyk
Mikologiczna	16.09.1998	prof. dr A. Skirgiełło	prof. dr M. Lisiewska	dr S. Czyżewska
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	26.06.1997	mgr inż. Ł. Świłło	dr M. Lankosz-Mróż	mgr T. Bielska
Paleobotaniczna	27.06.2000	prof. dr hab. A. Sadowska	dr S. Florjan	dr W. Granoszewski

VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2001 roku Towarzystwo prowadziło działalność wydawniczą korzystając z pomocy finansowej Komitetu Badań Naukowych. Z funduszy przyznanych na 2001 r. ukazały się następujące tomy wydawnictw Towarzystwa:

- *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* vol. 70 (z. 1, 2, 3, 4) – 54 arkusze,
- *Wiadomości Botaniczne* vol. 45 (z. 1/2 i z. 3/4) – 32 arkusze,
- *Acta Mycologica* vol. 36 (z. 1 i z. 2) – 20 arkuszy,
- *Acta Agrobotanica* vol. 54 (z. 1 i z. 2) – 20 arkuszy,
- *Rocznik Dendrologiczny* vol. 49 – 22 arkusze,
- *Monographiae Botanicae* vol. 89 – 15 arkuszy
- *Biuletyn Ogrodów Botanicznych, Muzeów i Zbiorów* vol. 10 – 8 arkuszy.

Wydane zostały także następujące pozycje:

- Przyroda – Nauka – Kultura. Humanistyczny

kontekst nauk przyrodniczych u progu XXI wieku. Zemanek B. (red.). 2000. Kraków, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, ss. 283.

- Zastawniak E., Kohler P. 2001. Polskie badania paleobotaniczne trzeciorzędu. *Botanical Guidebooks* 25: 1–159.
- Stuchlik L., Ziemińska-Tworzydło M., Kohlman-Adamska A., Grabowska I., Ważyńska H., Słodkowska B., Sadowska A., 2001. Atlas of pollen and spores of the Polish Neogene, vol. 1. – spores. W. Szafer Inst. of Botany PAN, Kraków. Ponadto Oddział Krakowski wydał 4 numery biuletynu informacyjnego (nr 54–57) zawierającego programy posiedzeń „czwartkowych” i informacje dla członków Oddziału.

VIII. BIBLIOTEKA PTB

Opracowany księgozbiór Biblioteki PTB obejmował na koniec roku 2001:

Tabela 4. Dane liczbowe sekcji PTB w 2001 roku.

Sekcja	Liczba członków	Spotkania ogólnosekcyjne (łącznie ze zjazdem)			
		liczba spotkań	liczba uczestników	liczba referatów i doniesień	liczba posterów
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	96	2	43+87	3+20	73
Briologiczna	23	1	23	9	7
Dendrologiczna	120	1	40	11	11
Fizjologii i Biochemii Roślin	250	2	200+200	3+26	118
Fykologiczna	134	1	100	12	41
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	brak danych	1	–	62	134
Historii Botaniki	37	2	37	3+12	–
Kultur Tkankowych Roślin	55	1	70	6	41
Lichenologiczna	48	1	32	8	16
Mikologiczna	120	–	–	22	29
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	67	2	150	3	10
Paleobotaniczna	50	1	35	18	7
Razem	1000	15	1017	218	487

- 6493 vol. wydawnictw zwartych (w tym 19 starodruków),
- 18023 odbitek i broszur,
- 20667 vol., 806 tytułów wydawnictw ciągłych.

Gromadzenie zbiorów w 2001 roku oparte było wyłącznie na wpływach z wymiany zagranicznej i niewielkim stopniu wymiany krajowej. Liczba darów dla Biblioteki była niewielka. Wydawnictwa PTB zarówno na wymianę, jak i do księgozbioru Biblioteka otrzymuje od Zarządu Głównego bezpłatnie.

Biblioteka utrzymuje kontakty wymiany wydawnictw z 301 kontrahentami zagranicznymi i 12 bibliotekami polskimi. W roku 2001 utrzymano wszystkie umowy dotyczące wymiany zarówno z kontrahentami zagranicznymi jak i polskimi.

W 2001 roku do Biblioteki PTB wpłynęło łącznie 208 woluminów, w tym:

- z wymiany zagranicznej 1 tytuł wydawnictw zwartych, 500 egzemplarzy wydawnictw ciągłych (179 woluminów, 148 tytułów);
- z wymiany krajowej 27 egzemplarzy wydawnictw ciągłych (10 woluminów, 8 tytułów);
- jako dary wpłynęło 7 egzemplarzy wydawnictw

zwartych i 4 egzemplarze wydawnictw ciągłych (3 woluminy, 3 tytuły);

- zakupiono 1 egzemplarz wydawnictw zwartych, 18 egzemplarzy wydawnictw ciągłych (7 woluminów, 7 tytułów).

Łączna wartość nowych zbiorów wynosiła 29.550,19 zł (przy wycenie wpływów Biblioteka opiera się aktualnym średnim kursie walut publikowanym przez NBP).

Małe wpływy wydawnictw zwartych wynikają z dużych zaległości w opracowaniu akcesyjnym i katalogowym książek. Biblioteka wysłała na wymianę tylko 332 egzemplarze bieżących wydawnictw PTB. Liczba ta jest tak niska z powodu braków finansów na opłaty pocztowe. Biblioteka otrzymała bezpłatnie 2090 egzemplarzy bieżących wydawnictw PTB, jednakże ich wysyłka została wstrzymana, również z powodu braku środków finansowych na opłaty pocztowe.

Opracowano 199 woluminów wydawnictw ciągłych i 9 woluminów wydawnictw zwartych. Uaktualniono też wykaz tytułów czasopism zagranicznych otrzymywanych przez Bibliotekę i notowanych przez Katalog Centralny Biblioteki Narodowej.

IX. DANE LICZBOWE O DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ TOWARZYSTWA W 2001 ROKU

W roku 2001 Towarzystwo liczyło 1430 członków, w tym 985 zwyczajnych, 302 nadzwyczajnych i 23 honorowych; przyjęto 31 nowych członków, skreślono lub wystąpiło z PTB 21 osób. W roku 2001 Towarzystwo pożegnało 10 członków: prof. Stanisława Kohl Münzera z Oddz. Krakowskiego, prof. Stanisława Króla z Oddz. Poznańskiego, prof. Floriana Celińskiego z Oddz. Śląskiego, 5 członków z Oddz. Warszawskiego, dr Jadwigę Teleżyńską i dr Henryka Urbanika z Oddz. Wrocławskiego.

W 2001 r. odbyły się wybory władz w większości Oddziałów i Sekcji Towarzystwa. Nowe składy osobowe zawierają Tabele 2 i 3.

Szczegółowe dane dotyczące Oddziałów i Sekcji Towarzystwa znajdują się w załączonych Tabelach 1–4.

Alina STACHURSKA-SWAKOŃ